

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва»

Допускається до захисту
В.о. зав. кафедри технології
виробництва молока і м'яса
назва кафедри
доцент, Косіор Л.Т.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали
« Л » Т.Косіор 2025 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ
РОГАТОЇ ХУДОБИ НА М'ЯСО У ТОВ «Е І М КРАСИВА ЗЕМЛЯ» ТА
ЙОГО ПЕРЕРОБКИ НА М'ЯСОПЕРЕРОБНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ**

Виконав Крохмальний О.М. О.М. Крохмальний
прізвище, ім'я, по батькові, підпис

Керівник доцент, Ластовська І.О. І.О. Ластовська
вчене звання, прізвище, ініціали, підпис

Рецензент доц. Соболева С.В.
вчене звання, прізвище, ініціали, підпис

Я, Крохмальний О.М. засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2025

ЗМІСТ

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

АНОТАЦІЯ

ANNOTATION

ВІДГУК КЕРІВНИКА

РЕЦЕНЗІЯ

ВСТУП 8

1 ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ 9

1.1. Закономірності росту і розвитку молодняку великої рогатої худоби молочних і м'ясних порід 9

1.2. Технологічні особливості інтенсивного виробництва яловичини 14

1.3. Системи та способи вирощування великої рогатої худоби 16

2 МАТЕРІАЛ І МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РОБОТИ 20

3 РЕЗУЛЬТАТИ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 22

3.1. Коротка характеристика ТОВ «Е і М Красива Земля» 22

3.2. Аналіз стану та характеристика технології вирощування молодняку 22

3.3. Технологія переробки продукції тваринництва 30

4 ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ
У ЖИВІЙ МАСІ 34

ВИСНОВКИ 35

ПРОПОЗИЦІЇ 36

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 37

АНОТАЦІЯ

Крохмальний О.М. Аналіз технології вирощування молодняку великої рогатої худоби на м'ясо у ТОВ «Е і М Красива Земля» та його переробки на м'ясопереробному підприємстві

Проаналізовано технологію вирощування молодняку великої рогатої худоби на м'ясо в умовах ТОВ «Е і М Красива Земля» та його переробки на м'ясопереробному підприємстві.

Для висвітлення даного матеріалу були використані аналітичні методи та методичні підходи.

Після детального аналізу діяльності ТОВ «Е і М Красива Земля» встановлено, що господарство займається вирощуванням худоби молочного та м'ясного та комбінованого напрямку продуктивності. Поголов'я великої рогатої худоби у господарстві станом на 2024 рік становить 1700 голів. У приміщеннях бички вирощуються 15-20-денного або з 3-місячного до 6-місячного віку, а далі – переводяться на відгодівельний майданчик, де утримуються до реалізації на м'ясо. Запроваджена технологія дає змогу в різні періоди росту отримувати середньодобові прирости від 902 до 1125 г в середньому за весь період вирощування. За 328 днів вирощування господарство отримує 2215 ц валового приросту живої маси (у розрахунку на реалізоване поголів'я). Загальна виручка у розмірі 20 985 тис. грн перевищує загальні затрати (15 615,75 тис. грн), що забезпечує чистий прибуток у 5 369 250 грн. Рентабельність виробництва становить 34,38 %, що є високим показником і свідчить про прибутковість даної діяльності

Кваліфікаційна робота бакалавра містить 40 сторінок, 6 таблиць, 9 рисунків, список використаних джерел із 25 найменувань.

Ключові слова: середньодобові прирости, абсолютні прирости, нормована годівля, безприв'язне утримання, відгодівельний майданчик, економічна ефективність.

ANNOTATION

O.M. Krokhmalnyi Analysis of beef cattle rearing technology at "E and M Krasyyva Zemlya" LLC and its processing at a meat processing plant

This bachelor's thesis analyzes the technology of rearing young cattle for meat at "E and M Krasyyva Zemlya" LLC and its subsequent processing at a meat processing facility.

Analytical methods and methodical approaches were used to present this material.

Following a detailed analysis of "E and M Krasyyva Zemlya" LLC's operations, it was determined that the farm engages in raising cattle for dairy, beef, and dual-purpose productivity. As of 2024, the cattle population on the farm totals 1,700 head. In the barns, bull calves are raised from 15-20 days old or from 3 months to 6 months of age, and then transferred to a fattening lot where they are kept until sold for meat. The implemented technology allows for average daily weight gains ranging from 902 to 1125 g, averaging over the entire rearing period. Over 328 days of rearing, the farm achieves a gross live weight gain of 2215 centners (calculated based on the sold livestock). The total revenue of 20,985 thousand UAH exceeds the total costs (15,615.75 thousand UAH), ensuring a net profit of 5,369,250 UAH. The profitability of production is 34.38%, which is a high indicator and demonstrates the profitability of this activity.

The bachelor's qualification paper contains 40 pages, 6 tables, 9 figures, and a list of 25 references.

Keywords: average daily gains, absolute gains, standardized feeding, loose housing, fattening lot, economic efficiency.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ібатуллін І. І., Варченко О. М., Крисанов Д. Ф., Варченко О. О., Гаврик О. Ю., Качан Л. М., Ластовська І. О. та Ібатуллін М. І. Сучасні аспекти розвитку тваринництва України з урахуванням впливу аграрної кризи. *Сільськогосподарська наука і практика*, 2024, 11 (1), 39-55.
<https://doi.org/10.15407/agrisp11.01.039>
2. BDO в Україні: Ринок яловичини в Україні - як змінюється виробництво і споживання [Електронний ресурс] / European Business Association. – Режим доступу: <https://eba.com.ua/bdo-v-ukrayini-rynok-yalovychyny-v-ukrayini-yak-zminuyetsya-vyrobnytstvo-i-spozhyvannya/>. – Дата звернення: 06.01.2025.
3. Lesyk, O. V.; Kalynka, A. K.; Prylipko, T. M. Оптимізація вирощування та відгодівля бугайців різних порід жуйних і їх помісей при середньому рівні годівлі в умовах Карпатського регіону Буковини. *Sworld journal*, 2022, 14-01: 42-47.
4. Кириленко І. Г. Вишукувати шляхи підвищення ефективності виробництва. *Економіка АПК*. 2000, №2. С. 31-34.
5. Slozhenkina, M. I., Gorlov, I. F., Kholodova, M. A., Kholodov, O. A., Shakhbazova, O. P., & Mosolova, D. A. Beef and dairy cattle breeding: Development trends of small agribusiness in conditions of state support. IOP Conference Series. *Earth and Environmental Science*, 2020 548(8), 82037.
https://login.research4life.org/tacsgr1doi_org/10.1088/1755-1315/548/8/082037
6. Berry, D. P., Wall, E., & Pryce, J. E. Genetics and genomics of reproductive performance in dairy and beef cattle. *Animal (Cambridge, England)*, 2014, 8, 105-121.
https://login.research4life.org/tacsgr1doi_org/10.1017/S1751731114000743
7. Pfuhl, R., Bellmann, O., Kühn, C., Teuscher, F., Ender, K., & Wegner, J. Beef versus dairy cattle: A comparison of feed conversion, carcass composition, and meat quality. *Archiv Für Tierzucht*, 2007, 50(1), 59-70.
https://login.research4life.org/tacsgr1doi_org/10.5194/aab-50-59-2007

8. Onono, J. O., Wieland, B., & Rushton, J. Productivity in different cattle production systems in Kenya. *Tropical Animal Health and Production*, 2013, 45(2), 423-430. https://login.research4life.org/tacsgr1doi_org/10.1007/s11250-012-0233-y
9. Martín, N., Schreurs, N., Morris, S., López-Villalobos, N., McDade, J., & Hickson, R. Sire effects on carcass of beef-cross-dairy cattle: A case study in New Zealand. *Animals (Basel)*, 2021, 11(3), 636. https://login.research4life.org/tacsgr1doi_org/10.3390/ani11030636
10. Мельник, Ю. Ф., Сірацький, Й. З., & Федорович, Є. І. Формування м'ясної продуктивності у тварин різних порід великої рогатої худоби, яких розводять в Україні. *Корсунь-Шевченківський: ФОП Гавришенко ВМ*, 2010, 400 с.
11. Гузєв, І. В. Сучасний стан, проблеми та перспективи раціонального використання генетичних ресурсів спеціалізованих м'ясних порід великої рогатої худоби в Україні. *Розведення і генетика тварин*, 2003, (37), 58-65.
12. Угнівенко, А. М., & Носевич, Д. К. Удосконалення методів селекції самиць української м'ясної породи великої рогатої худоби. *Аграрна наука і освіта*, 2006, 7(5-6), 72-80.
13. Угнівенко, А. М., Колісник, О. І., Антонюк, Т. А., Прудніков, В. Г., & Носевич, Д. К. Біологія великої рогатої худоби м'ясних порід. Монографія. Київ: Компринт, 2020. 608 с.
14. Халак, В. І., Гутий, Б. В., & Денисюк, О. В. Деякі показники інтер'єру та продуктивність молодняку великої рогатої худоби м'ясних порід. *Науковий вісник ЛНУВМБ імені СЗ Гжицького. Серія: Сільськогосподарські науки*, 2022, т. 24, № 96. *НАУКОВИЙ ВІСНИК*, 132.
15. Цвігун, О. А., & Цвігун, А. Т. Залежність споживання сухої речовини кормів молодняком великої рогатої худоби молочних і м'ясних порід. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер.: Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва*, 2013, (190), 198-203.

16. Котелевич, В. А. Ветеринарно-санітарна оцінка тваринницької продукції, що виробляє ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат», за показниками якості та безпечності. *Visnik Poltavs'koї Deržavnoї Agrarnoi Akademii*, 2022, 3, 159–171. <https://doi.org/10.31210/visnyk2022.03.21>

17. Ластовська І. О. Вплив нової ресурсощадної технології утримання на якість м'яса бугайців [Електронний ресурс] Наукові доповіді НУБіП України. 2016. Режим доступу до ресурсу: <http://journals.nubip.edu.ua/>

18. Sattarov, N. E., Borotov, A. N., Ashurov, N., Sattarov, M. N., Yunusov, R. F., & Abduganiev, A. Ecologically clean technologies of young cattle development. *IOP Conference Series*. 2020. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/548/7/072032>

19. Ластовська І. О., Косіор Л. Т. Енергоощадна технологія утримання молодняку великої рогатої худоби. *Наукові пошуки молоді у третьому тисячолітті: матеріали державної науково-практичної конференції молодих учених, аспірантів і докторантів*, м. Біла Церква, 18-19 травня 2017 року: тези доповіді. м. Біла Церква. 2017. С. 8.

20. Lastovska I., Lutsenko M. Behavior of young cattle in terms of innovative technology of beef production. *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*, 2016. 4(1), 117-120. Retrieved from <https://bulletin-biosafety.com/index.php/journal/article/view/98>

21. Rao, I., Peters, M., Castro, A., Schultze-Kraft, R., White, D., Fisher, M., Miles, J., Lascano, C., Blummel, M., Bungenstab, D., Tapasco, J., Hyman, G., Bolliger, A., Paul, B., Van Der Hoek, R., Maass, B., Tiemann, T., Cuchillo, M., Douchamps, S., Rudel, T. LivestockPlus - The sustainable intensification of forage-based agricultural systems to improve livelihoods and ecosystem services in the tropics. *Tropical grasslands-Forrajes Tropicales*, 2015. 3(2), 59. [https://doi.org/10.17138/tgft\(3\)59-82](https://doi.org/10.17138/tgft(3)59-82).

22. Пуцентейло П. Р. Особливості функціонування галузі м'ясного скотарства в умовах кризи зб. наук. праць Таврійського державного агротехнологічного університету (ек. науки) За ред.. В.А. Рудьова. – В.: Вид–во Мелітопольська типографія «Люкс», 2010. №2 (10). 446 с.

23. Lutsenko M., Lastovska I., Donchenco T., Kosior L., Pirova L., Rodrigo A. Arias Inostroza The impact of new space-planning decisions easy-to-assemble facilities for the maintenance and productivity of young cattle. Наукові доповіді НУБіП України, 2017, № 4 (68).

24. Директива Міжнародного комітету реєстрації тварин (ICAR), “Міжнародна угода щодо практики реєстрації / Схвалено генеральною асамблеєю в Ніагара-Фолс, США, 18 червня 2008 року.” Розділ 3. – С. 91-189.

25. Andresen, C. E., Wiseman, A. W., McGee, A., Goad, C., Foote, A. P., Reuter, R., & Lalman, D. L. Maintenance energy requirements and forage intake of purebred vs. crossbred beef cows¹. *Translational Animal Science*, 2020, 4(2), 1182–1195. <https://doi.org/10.1093/tas/txaa008>